

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

Tampereen kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen seutuvertailu 2022

Henrik Hiekkataipale

Yleistä

- Varhaiskasvatuksen seutuvertailuun on lisätty käyttöasteen seurantaa
 - Seutuvertailussa esitetään toisena vuonna päiväkotien käyttöasteseuranta.
 - Henkilöstön koulutustaustatiedot esitetään välivuoden jälkeen.
- Seutuvertailu tarjoaa katsauksen varhaiskasvatuksen tilanteeseen
 - Seutuvertailu kokoaa yhteen keskeiset varhaiskasvatuspalveluiden järjestämiseen liittyvät toiminta- ja taloustiedot.
 - Lähtökohtaisesti tiedot ovat vertailukelpoisia, mutta kuntien toisistaan poikkeava tapa järjestää toimintaansa vaikuttaa vertailukelpoisuuteen, mikä on syytä muistaa tulkintoja tehtäessä. Luvuista ei voi tehdä johtopäätöksiä ilman, että niihin liittyvä viitekehys on tiedossa.

Laskentaperusteet

Vertailussa käytetään kertoimia eri ikäisten lasten, koko- ja osa-aikahoitomuotojen sekä vuorohoidon kohdalla, jotta saadaan määriteltyä lapsikohtaiset kustannukset kunnan ikärakenteesta riippumatta.

Laskennalliset lapset lasketaan seuraavilla kertoimilla:

- ✓ alle 3-vuotiaat, kokopäivähoito: kerroin = 1,75
- ✓ yli 3-vuotiaat, kokopäivähoito: kerroin = 1
- ✓ osa-aikahoito: kerroin = 0,60
- ✓ vuorohoito: kerroin = 1,4

Tehostetun ja erityisen tuen lapset sekä erityistä tai kasvun ja oppimisen tukea tarvitsevat lapset on huomioitu kertoimella. Osa-aikahoidoksi lasketaan, mikäli varhaiskasvatusta annetaan 0-85 h/kk ja Vesilahdella 0-90 h/kk sekä enintään 10 pv/kk.

Lasten lukumäärätiedot ovat kuukausikeskiarvoja, joihin kesä- ja heinäkuu eivät sisälly.

Käsitteitä

Seuraavassa tiivistetään joitain vertailussa esitettäviä käsitteitä

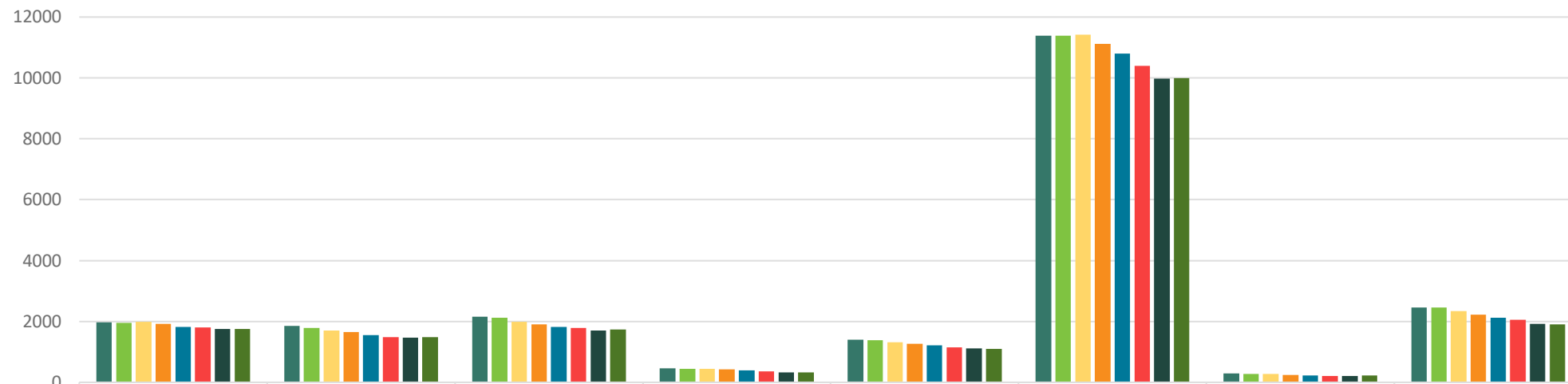
- Yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus: Kunnan rahoittamalla ja Kelan maksatuksen kautta perheelle ja yksityiselle hoitajalle tai päiväkodille myönnettävä tuki. Kunnissa on yksityisen hoidon tuen lisäksi käytössä kuntalisä, joka nostaa tuen määrää.
- Palveluseteli: Kunta myöntää asiakkaalle palvelusetelin, jolla hän voi hankkia varhaiskasvatuspalveluita niistä yksityisistä päiväkodeista tai kerhoista, jotka on hyväksytty palvelusetelituottajiksi ja jotka noudattavat seudulla yhteisesti hyväksyttyä sääntökirjaa. Kunta vastaa yksityisten toimijoiden valvonnasta, seurannasta ja ohjauksesta.

Asiakkaat

1-5 vuotiaiden lasten kokonaismäärä

	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi
2015	1980	1854	2159	460	1401	11384	292	2469
2016	1959	1796	2124	455	1389	11380	283	2457
2017	1997	1702	1995	442	1316	11416	280	2339
2018	1917	1651	1904	427	1271	11112	248	2222
2019	1831	1562	1819	399	1214	10794	232	2122
2020	1815	1496	1782	367	1155	10389	221	2051
2021	1758	1472	1706	339	1120	9972	217	1923
2022	1749	1480	1736	326	1097	9990	224	1915

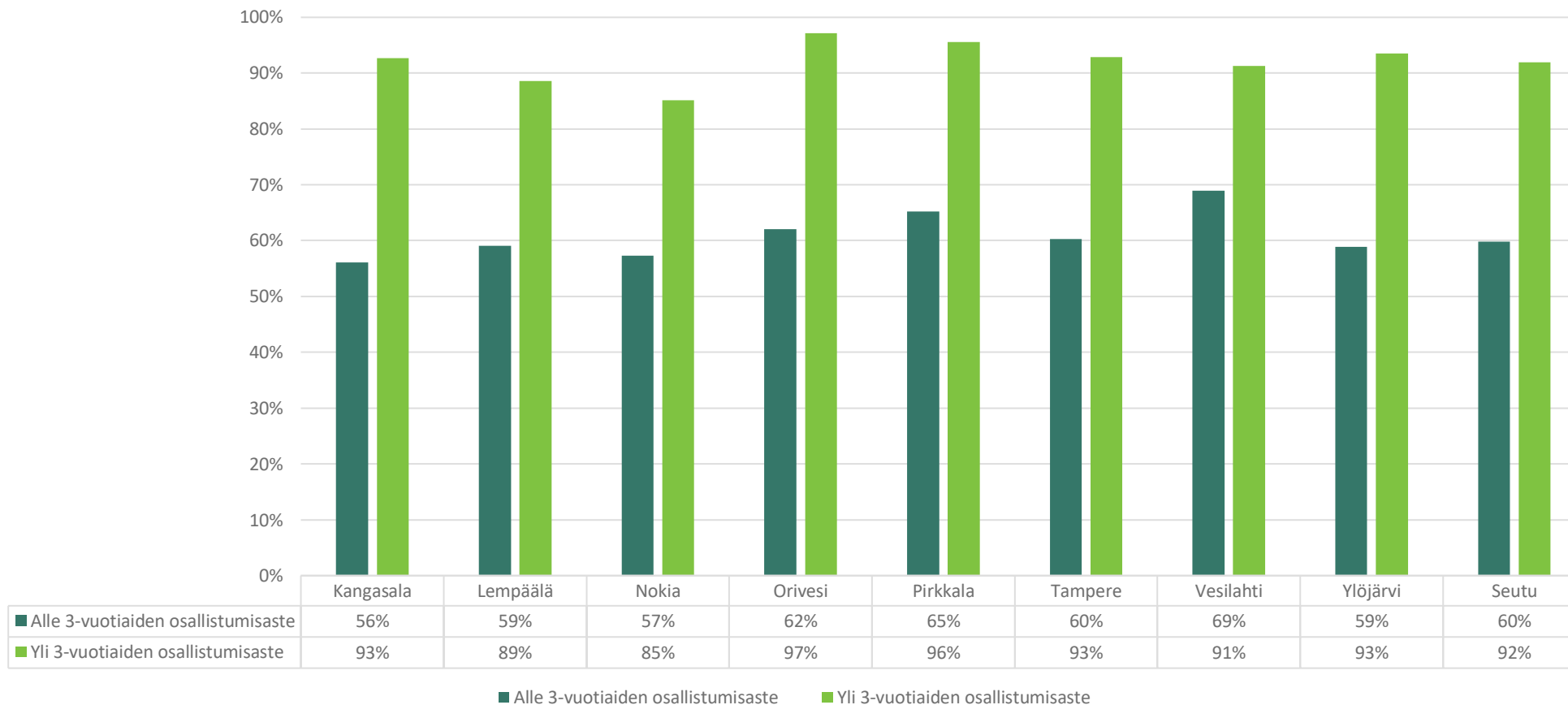
2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

- Varhaiskasvatusikäisten lasten (1-5-vuotiaat) määrä on ollut seudulla laskusuunnassa viime vuodet. Vuodesta 2015 yhteismäärä on pudonnut noin 3 500 lapsella.
- Kuitenkin samaan aikaan yhä useampi lapsi osallistuu kunnan järjestämiin varhaiskasvatuspalveluihin, mikä on vastaavasti nostanut palvelukysyntää.

Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin

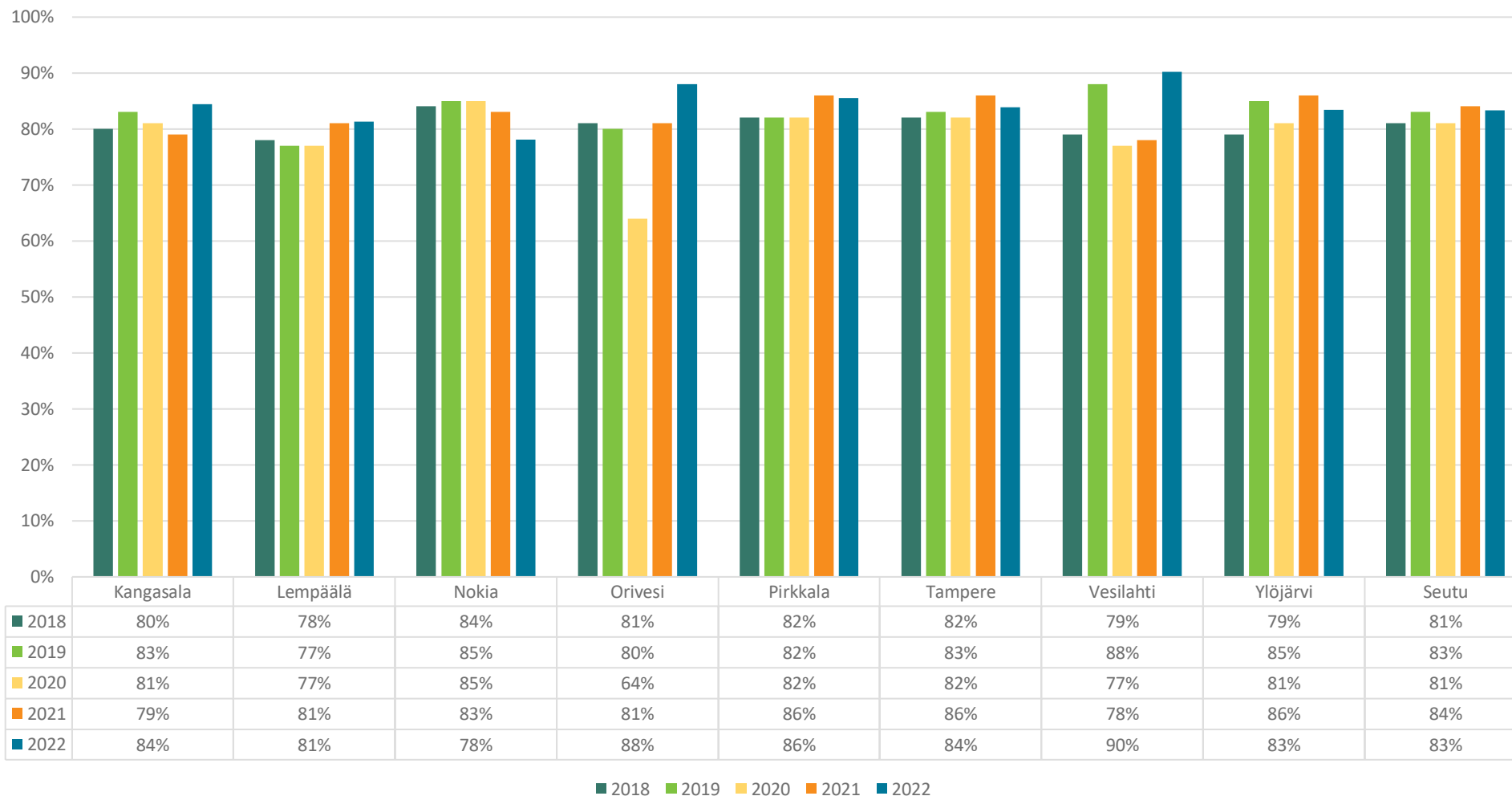
TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Oheisessa kuviossa esitetään osallistumisaste 31.12. varhaiskasvatuspalveluihin. Tunnuslukuun on sisällytetty päiväkodit, perhepäivähoito, ostopalvelut ja palvelusetelit. Avointa varhaiskasvatusta tai yksityisen hoidon tukea ei ole huomioitu osuuksissa.

1-5 vuotiaiden osallistumisasteen muutos

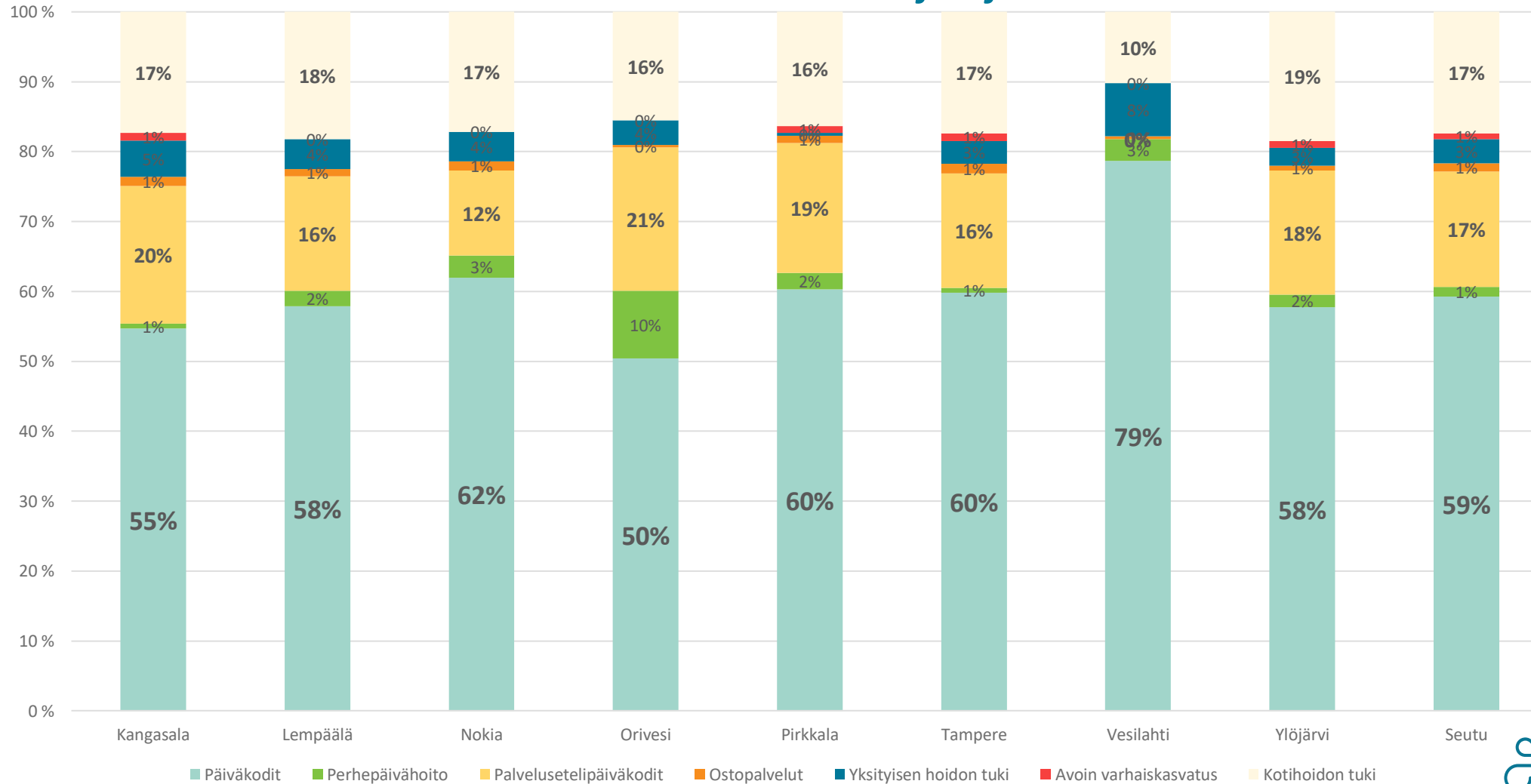

- Kuviossa esitetään 1-5-vuotiaiden osallistumisasteen kehittyminen. Myös avoin varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki ovat mukana luvuissa. Tilanne on 31.12.

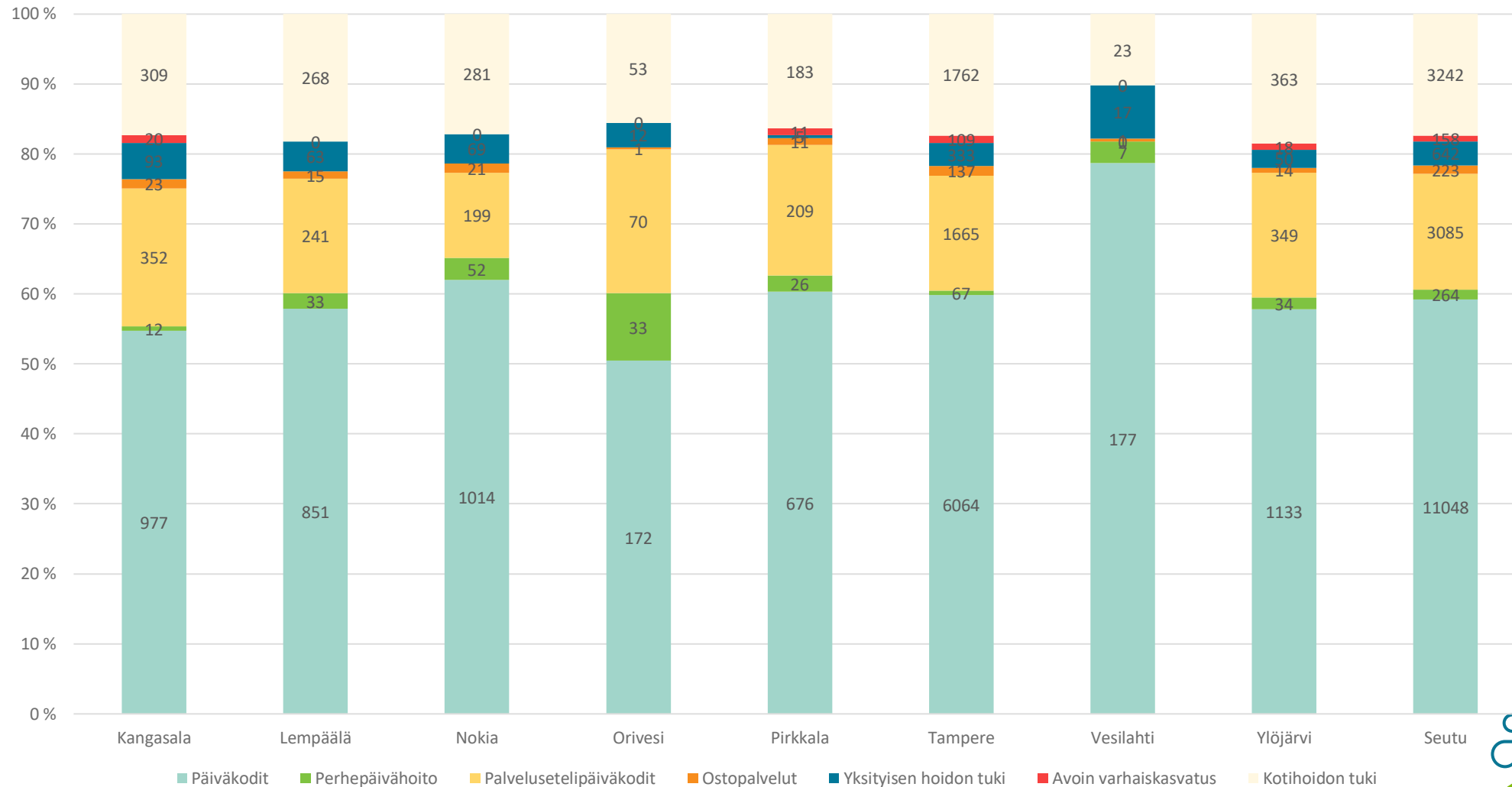
Varhaiskasvatuksen muotojen jakauma

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

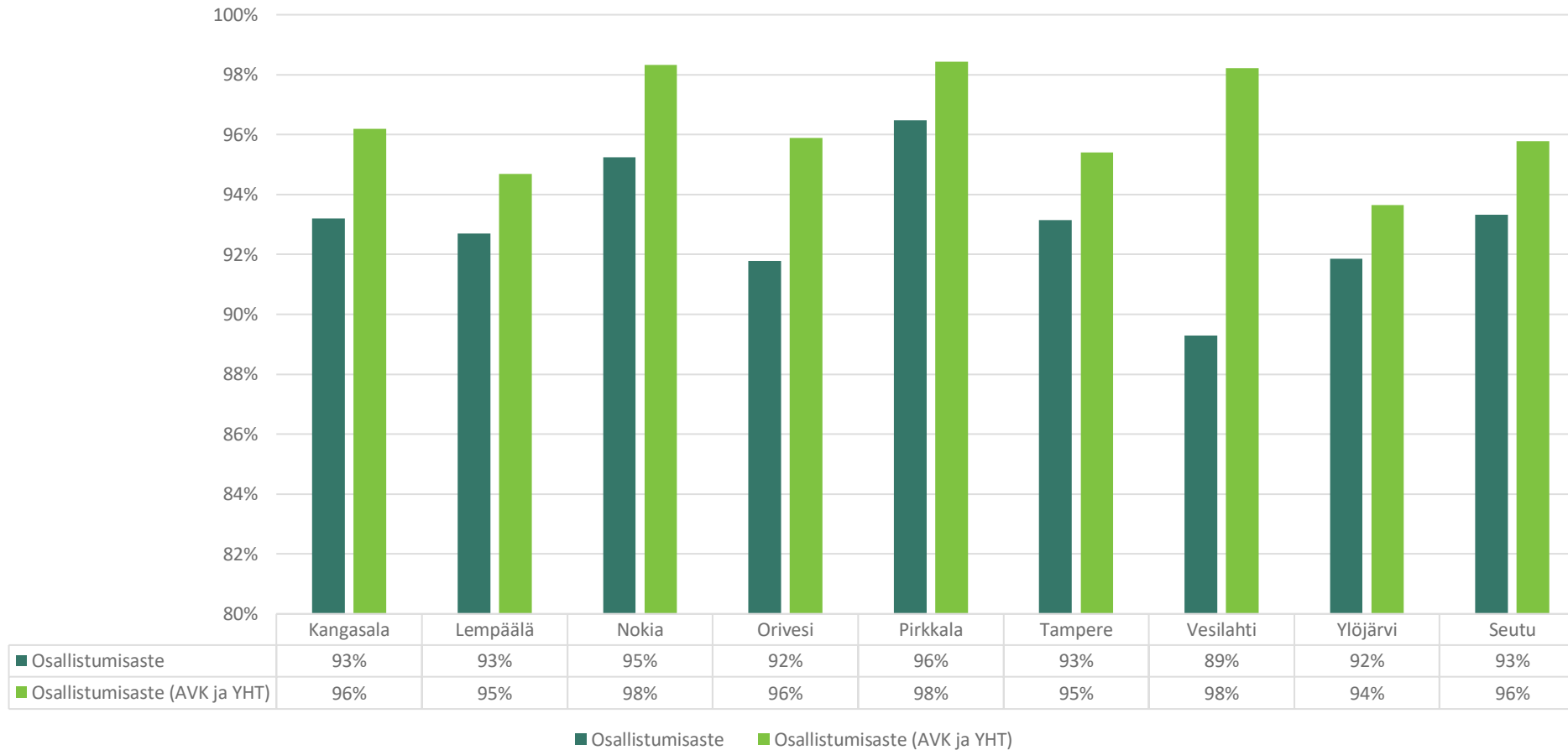
- Kuviossa esitetään prosenttiosuuksin, miten varhaiskasvatukseen sijoittuvat eri palvelumuotojen piiriin.

Varhaiskasvatuksen muotojen jakauma

- Kuviossa esitetään lukumäärin, miten varhaiskasvatukseen sijoittuvat eri palvelumuotojen piiriin.

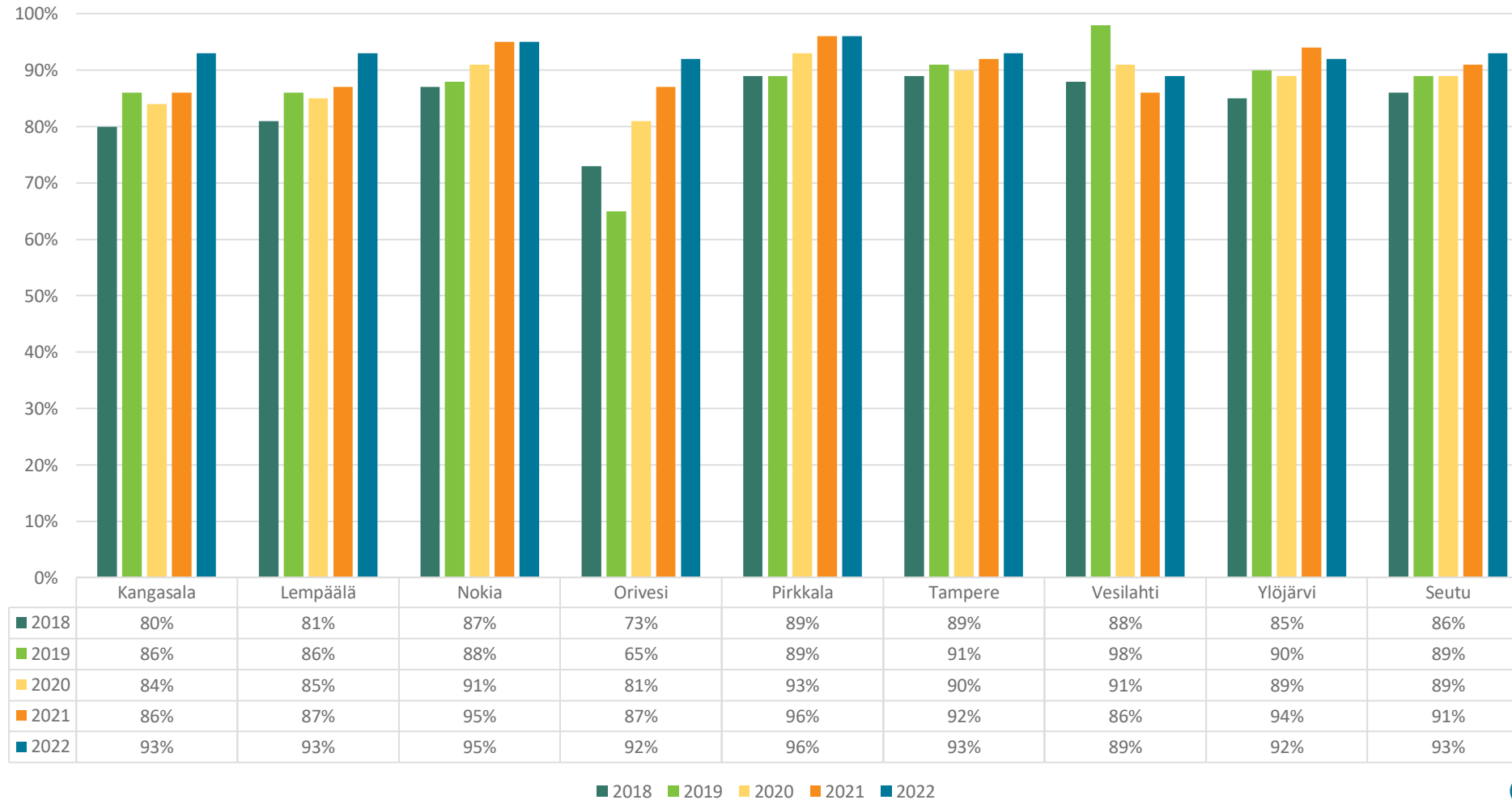
5 -vuotiaiden osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin

- Kuviossa esitetään 5-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin. Ensimmäiseen pylvääseen on sisällytetty päiväkodit, ostopalvelut ja palveluseteli. Jälkimmäiseen pylvääseen on lisätty em. lisäksi perhepäivähoito, avoin varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki.
- Mikäli 5-vuotiaiden maksuton varhaiskasvatus toteutuisi, on seudulla noin 250 lasta, jotka voisivat siirtyä varhaiskasvatuspalveluiden piiriin.
- Vieraalla paikkakunnalla olevat lapset vaikuttavat hieman eri kuntien osallisuusasteeseen.

5 -vuotiaiden osallistumisasteen muutos

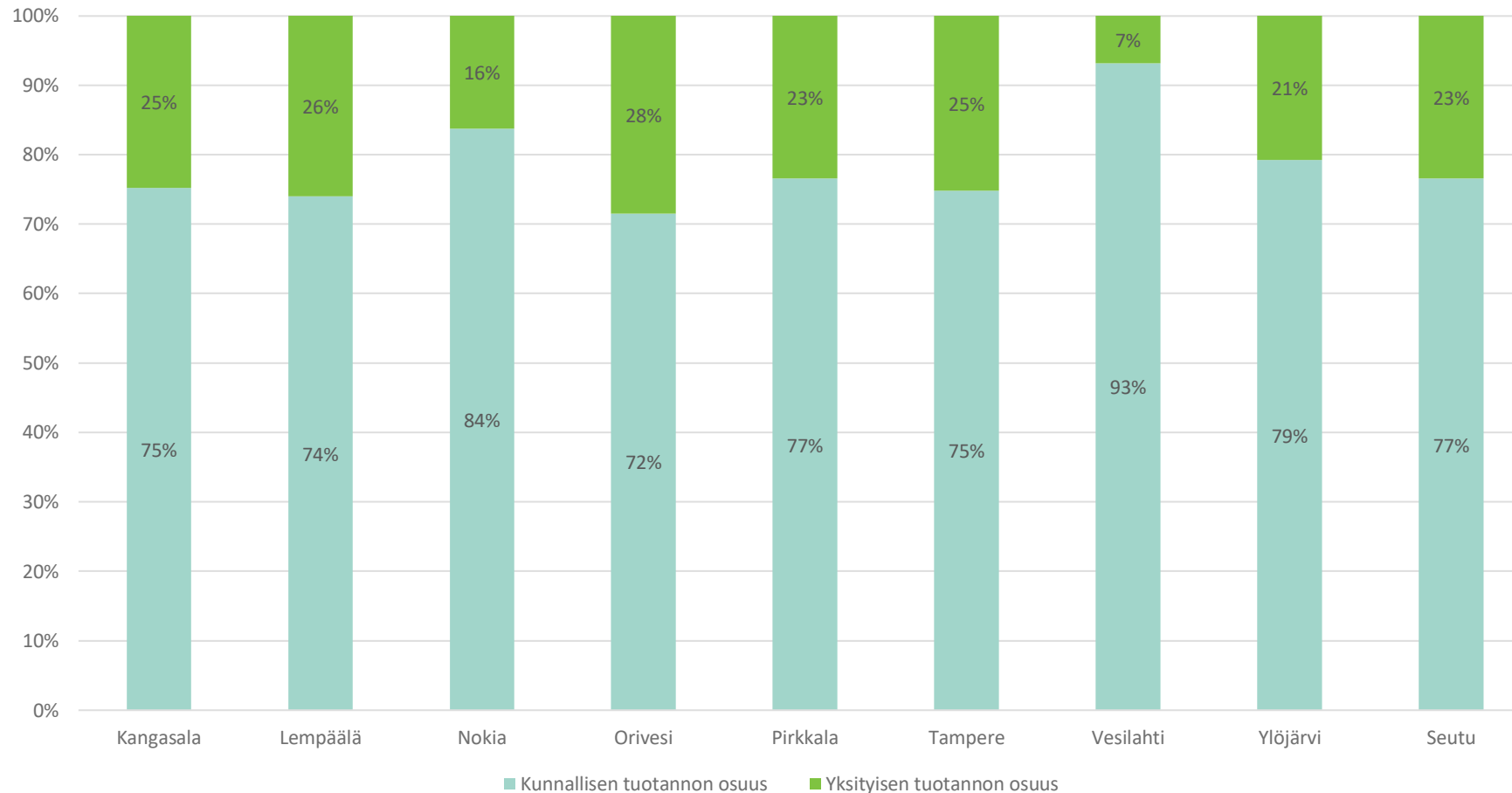
- Kuviossa esitetään 5-vuotiaiden osallistumisaste kehittyminen.
- Keskimäärin osallistumisaste on ollut viime vuosina nousussa kaikissa kunnissa.
- Tilanne on 31.12.

Palvelumuodot

Julkisen ja yksityisen tuotannon osuudet vuonna 2022

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

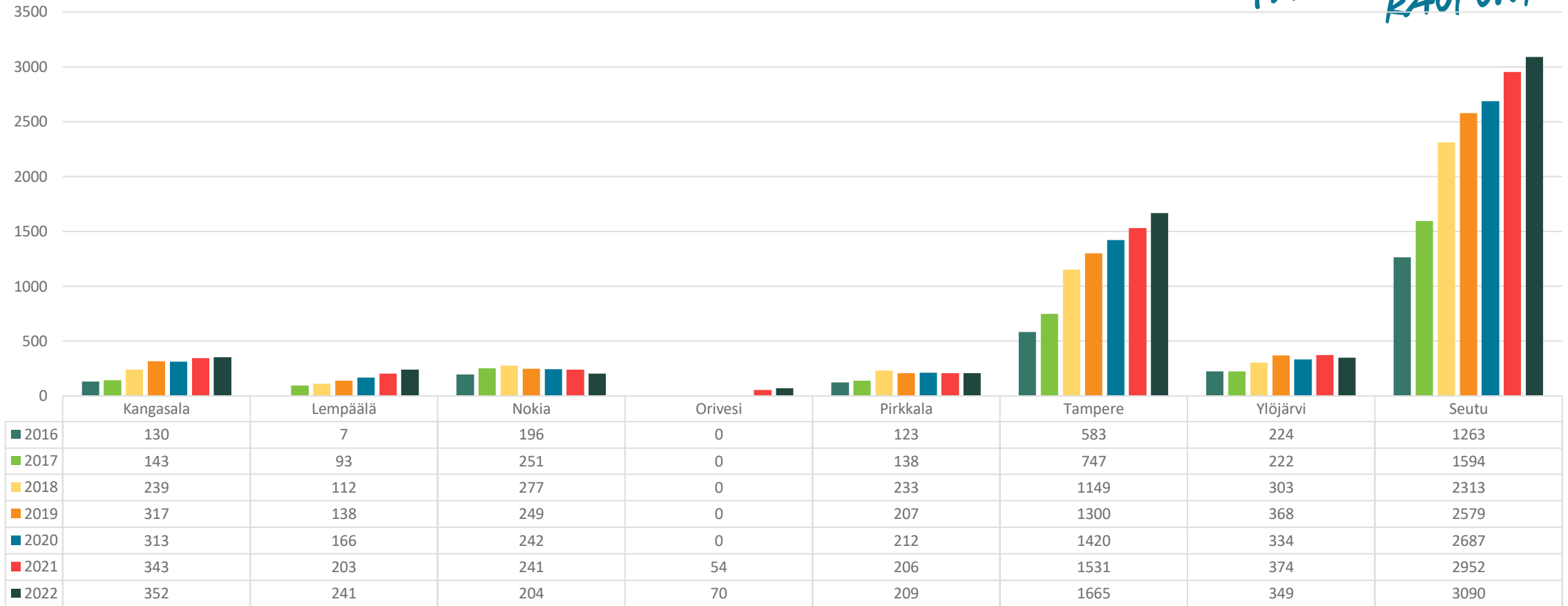

- Yksityisen palvelutuotannon osuus pysyi ennallaan.
- Kuviossa esitetään kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen osuudet kunnittain.
- Kunnalliseen tuotantoon on laskettu mukaan kuntien päiväkodit ja perhepäivähoito.
- Yksityisessä tuotannossa on mukana palvelusetelipäiväkodit, ostopalvelut yksityisiltä ja yksityisen hoidon tuella rahoitetut palvelut.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käytön muutos

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

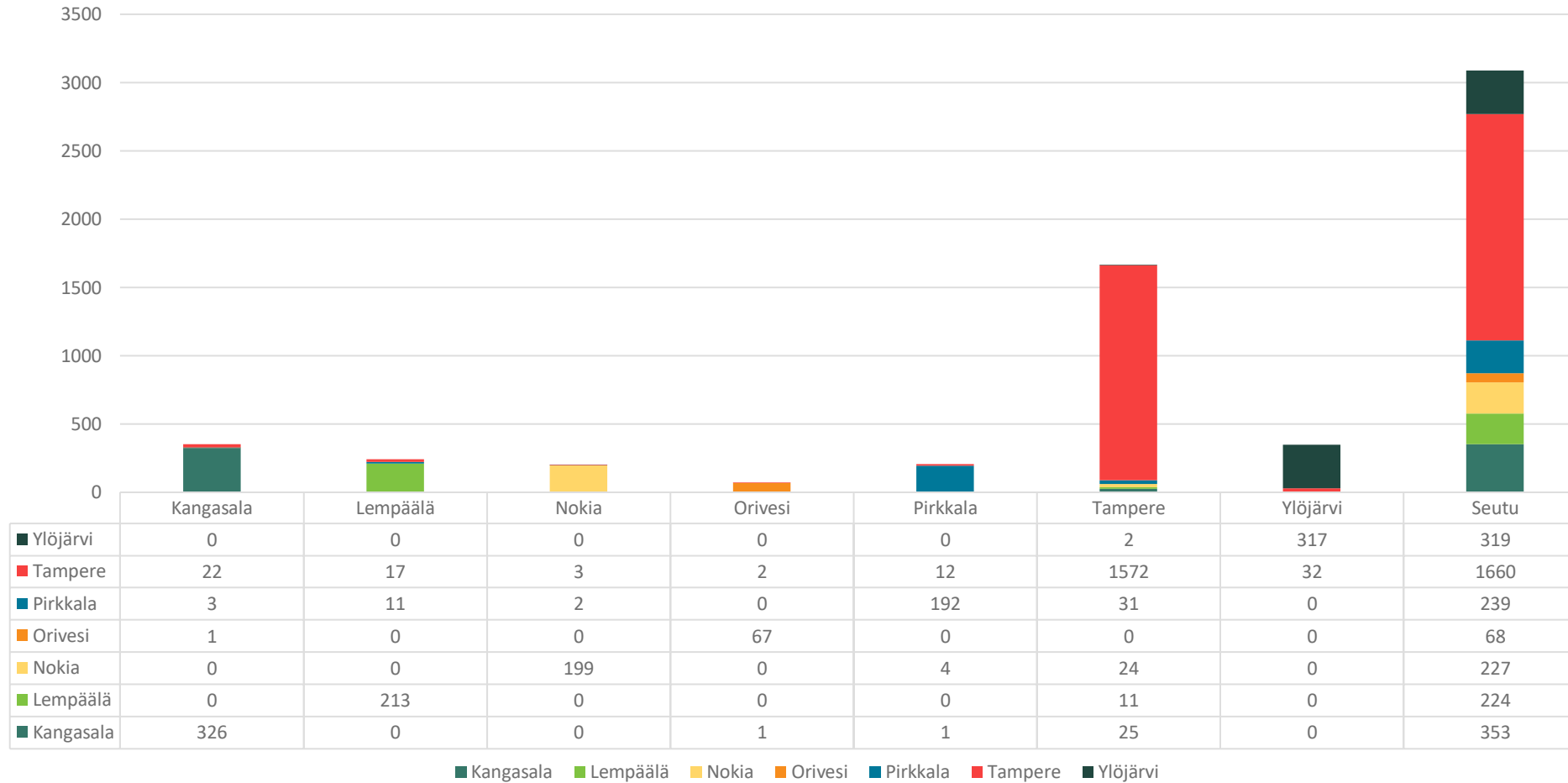
2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022

- Varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttö on laajentunut vahvasti tarkastelujaksolla, mutta kasvuvauhti on hieman hidastunut viime vuosina. Vuonna 2022 palvelusetelin kasvu oli suurinta Tampereella.
- Tällä hetkellä palveluseteli on käytössä kuudessa kaupunkiseudun kunnassa.
- Tilanne on 31.12.

Palvelusetelin käyttö kunnittain

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

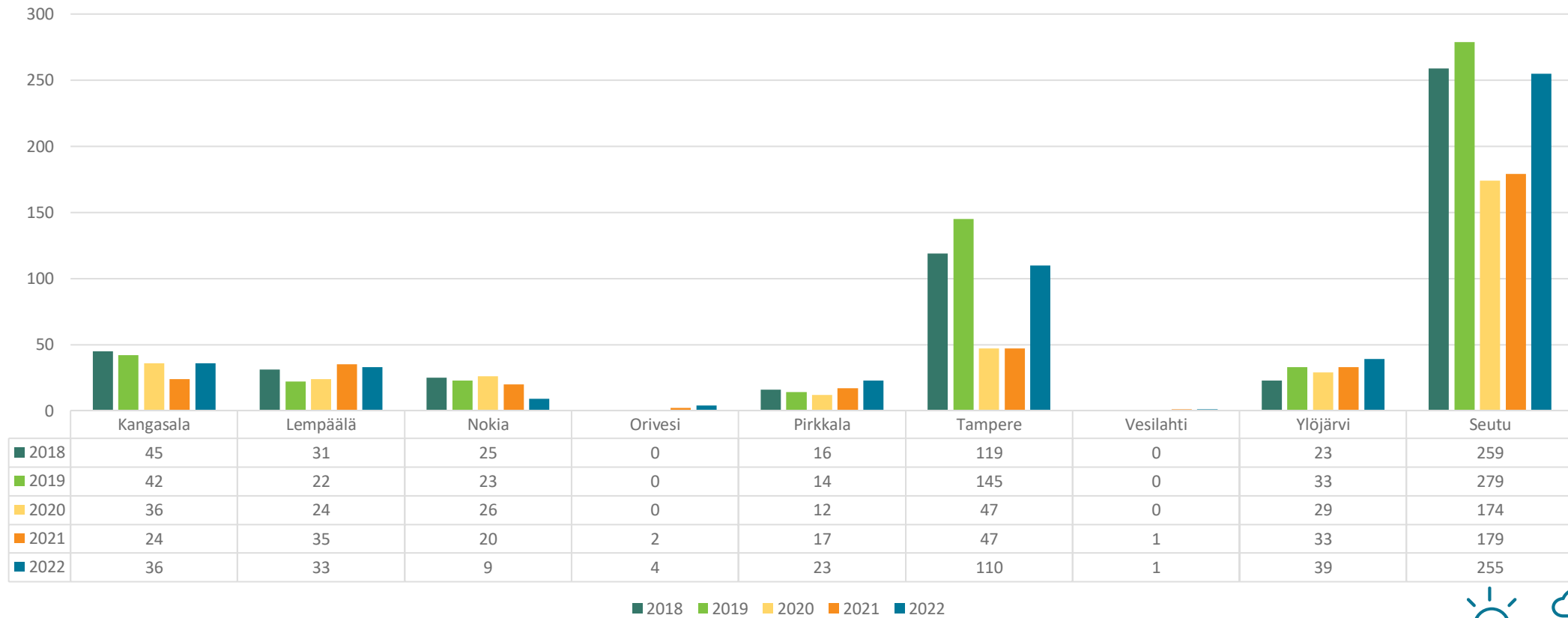

- Kuviossa esitetään, miten palveluseteliasiakkaat hakevat palveluita eri kunnissa sijaitsevista palvelusetelipäiväkodeista.
- Sarakkeissa on tiedot asiakkaan asuinkunnan ja riveillä on tiedot palvelusetelipäiväkodin sijaintikunnan mukaan.
- Yhtenäinen kaupunkiseudun palvelusetelin sääntökirja mahdollistaa joustavan hakeutumisen palveluiden piiriin kuntarajasta riippumatta.

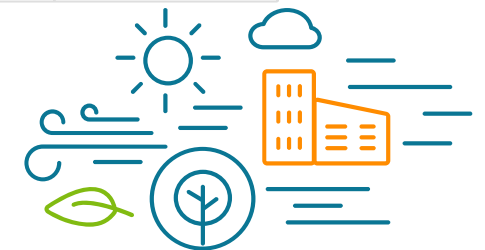

Toisella paikkakunnalla varhaiskasvatuksessa olevat lapset, palvelusetelit ja seutusopimukset

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa esitetään varhaiskasvatuspalveluiden käyttö yli kuntarajan lapsen kotikunnan mukaan.
- Palvelusetelit muodostavat noin 80 % vuoden 2022 kuntarajat ylittävästä käytöstä.
- Palveluiden käyttö yli kuntarajojen on ollut pääosin kasvusuunnassa.

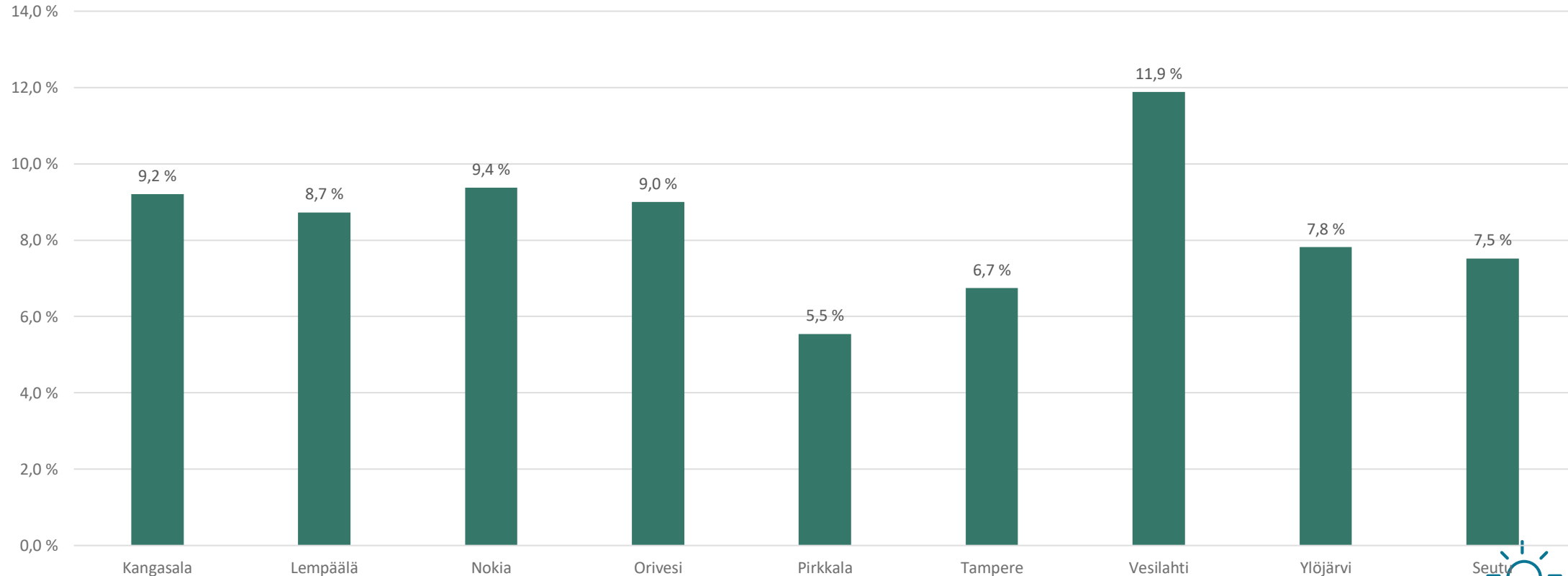

Tehostettu ja erityinen tuki sekä kasvun ja oppimisen tuki

Tehostetun ja erityisen tuen lapset osuus kaikista varhaiskasvatuksessa olevista lapsista

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

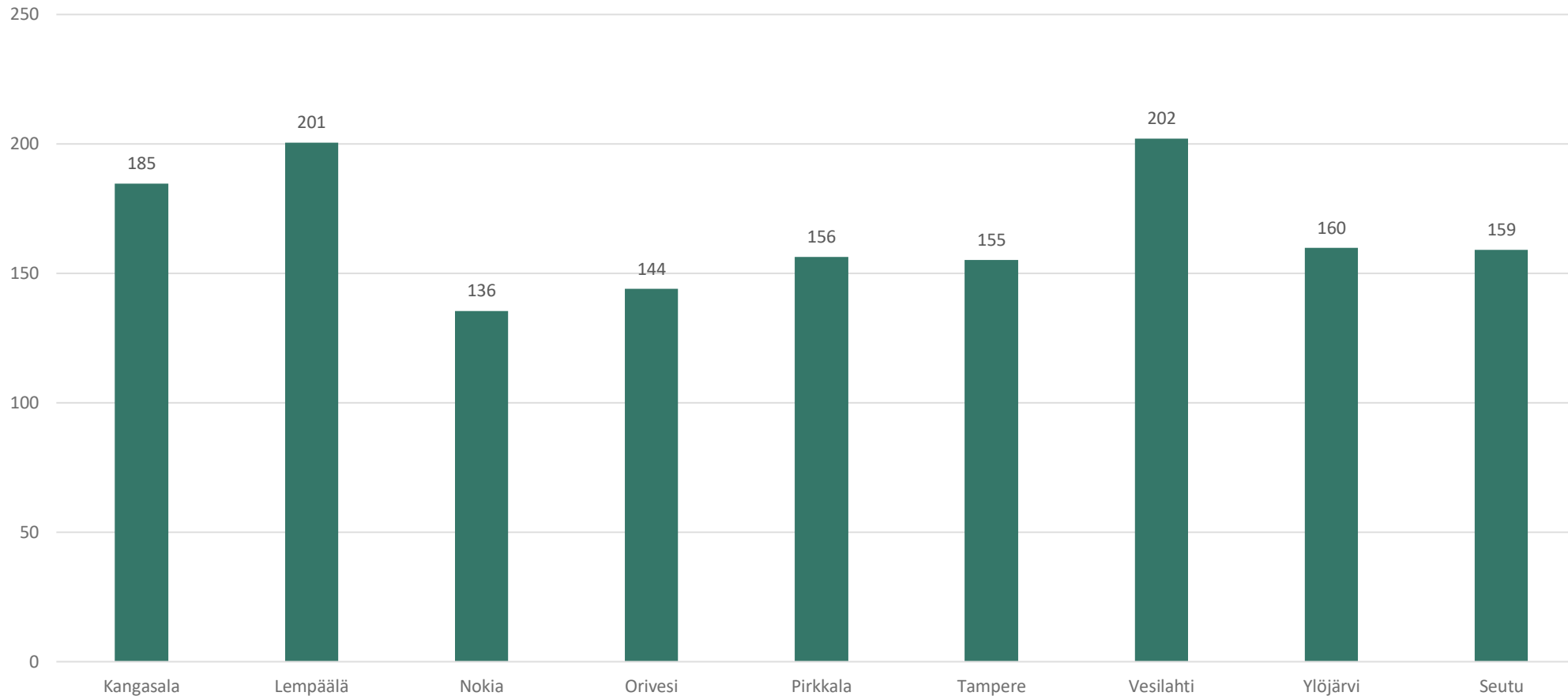

- Yllä kuviossa esitetään lasten osuus, jotka ovat tehostetun ja erityisen tuen tai kasvun ja oppimisen tukitoimien piirissä.
- Lukumääriin sisältyy lapset, joille on osoitettu lisäresursseja tuen järjestämiseksi.
- Tarkastelussa ovat kaikki varhaiskasvatuspalveluita saavat lapset.

Varhaiskasvatuksessa olevia lapsia erityisopettajaa kohden

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Yllä olevassa kuviossa on varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrä erityisopettajaa kohden.
- Varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin on laskettu mukaan sekä kunnallisessa että yksityisessä toiminnassa olevat lapset.

Taloudellisuus

Kustannuslaskelmien taustatiedot

Kustannusvertailuosiossa esitetään kustannuksia laskennallista lasta kohden

- Laskennallisen lapsen kertoimet ja laskentatapa on selostettu vertailun alkuosan [diassa](#).
- Varhaiskasvatuksen kustannuksilla tarkoitetaan tässä vertailussa kattavasti kaikkia palveluiden järjestämiseen liittyviä kustannuksia.
- Tästä poiketen päiväkotien ja perhepäivähoidon kustannuksilla tarkoitetaan kyseisten toimintayksiköiden tai hoitomuodon suoria kustannuksia, joista puuttuu tiettyjä kustannuslajeja koko varhaiskasvatukseen nähden.
- Ratkaisulla on haluttu muodostaa päiväkotien kustannuksista vertailukelpoiset palvelusetelikustannuksiin nähden.

Varhaiskasvatuksen kustannukset

- Kaikki päiväkotien ja perhepäivähoidon toimintayksiköiden kustannukset
- Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset
- Erityisvarhaiskasvatuksen kustannukset
- Varhaiskasvatuksen hallinnon kustannukset
- Osuus sivistyspalveluiden kustannuksista

Päiväkotien tai perhepäivähoidon kustannukset

- Kaikki päiväkotien ja perhepäivähoidon toimintayksiköiden kustannukset
- Yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset

Kustannuksen taustaa (1/2)

Yleisperiaatteet

- Kustannukset esitetään laskennallista kohden, jolloin varhaiskasvatuksen kustannukset jaetaan laskentaperusteet-dialla esitetyillä kertoimilla painotetuilla lapsimäärillä.
- Lapsimäärät lasketaan 10 kuukauden keskiarvon perusteella (kesäkuukaudet eivät ole mukana laskennassa).
- Seuraavaksi käydään läpi menolajien kustannuksiin liittyvät erityispiirteet.

Muut menot

- Muut menot sisältävät kaikki ne kustannukset, joita ei ole eritelty alla olevissa kohdissa.
- Niihin kuuluu mm. tarvike-, tavara-, tietotekniikka-, koulutus-, yms. kustannuksia.
- Ne sisältävät myös toimialan hallinnon, lautakuntatyön, varhaiskasvatuksen johdon ja hallinnon vyörytyserien kustannukset.
- Näiden menojen laskentaperusteet poikkeavat toisistaan jonkin verran riippuen siitä miten kunta on järjestänyt hallintonsa tai sisäisten erien kohdentamisen.

Tilavuokrat

- Kuntien välisiin eroihin vaikuttaa palveluverkon rakenne, kiinteistöihin tehdyt investoinnit ja korjausvelan taso, mahdolliset siirtokelpoiset tilaratkaisut sekä kunnan sisäisten vuokrien periaatteet.

Kustannuksen taustaa (2/2)

Ateriapalvelut

- Ateriapalveluiden kustannuksiin vaikuttaa kunnittain vaihtelevat aterioiden tuotteistamisperiaatteet, kiinteistökanta ja toisistaan poikkeavat järjestämismallit. Näistä syistä luvut eivät ole suoraan verrannollisia.

Puhtaanapitopalvelut

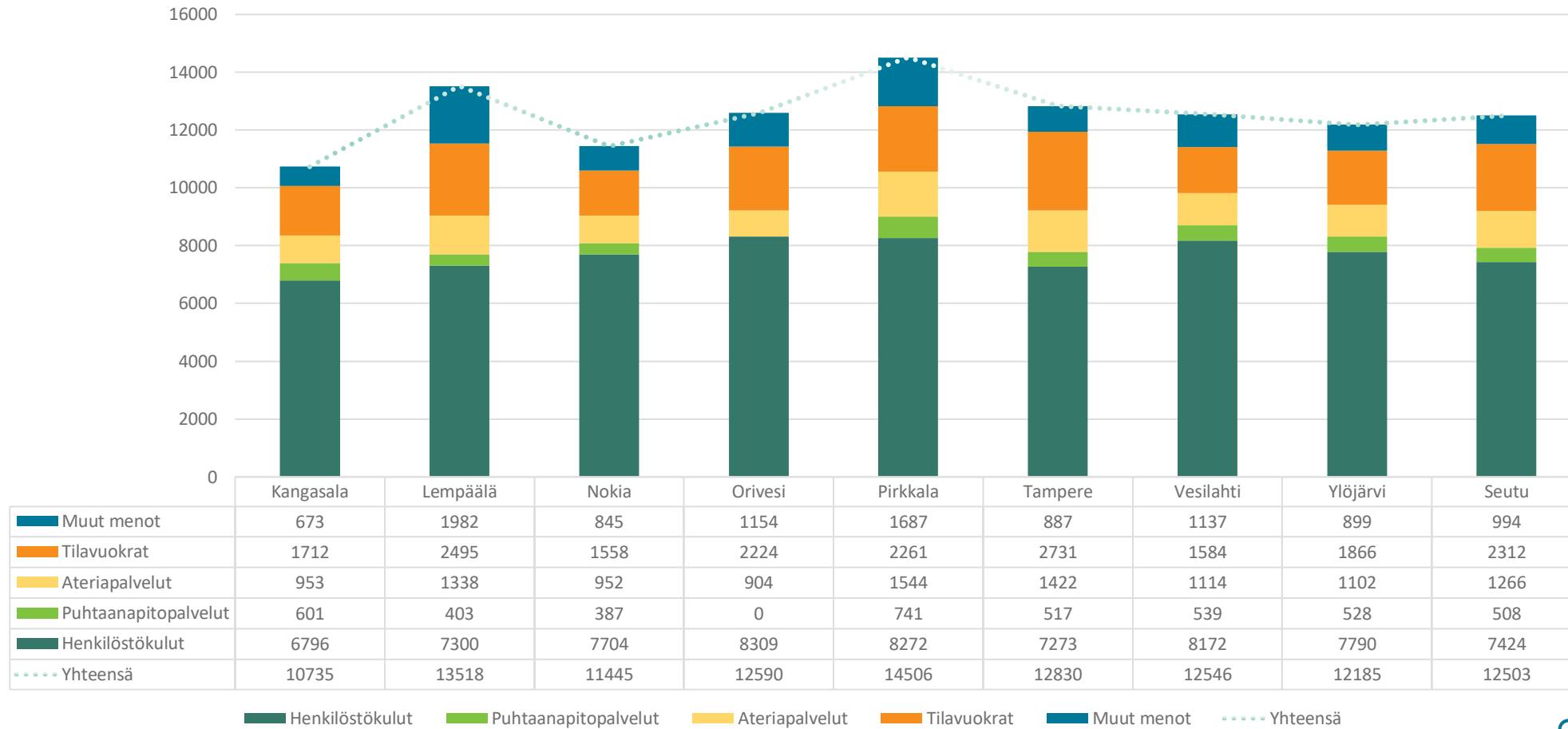
- Puhtaanapitopalvelut sisältävät kiinteistön siisteyteen liittyvien toimintojen kustannukset.

Henkilöstökulut

- Henkilöstökustannukset sisältävät varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden kasvatus- ja hoitohenkilöstön henkilöstökulut.
- Henkilöstökulut ovat parhaiten vertailukelpoiset.

Varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista lasta kohden 2022

- Kuvioon on koottu varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista (yli 3-vuotiasta) lasta kohden. Tiedoissa on mukana sekä päiväkotihoito että perhepäivähoito.

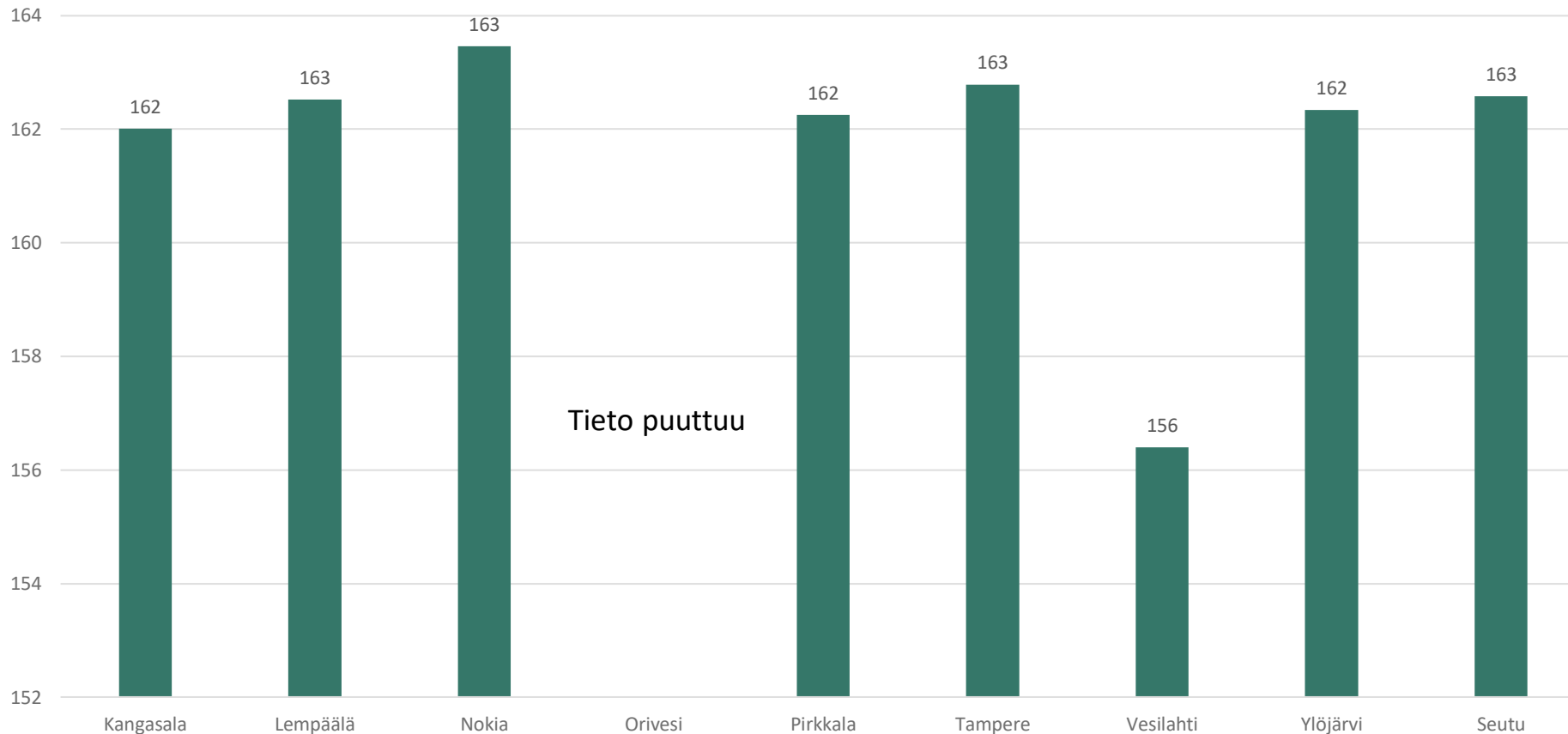
Varhaiskasvatuksen laskennallisen lapsen kustannuksen kehitys

- Kuviossa esitetään laskennallista lasta kohden olevien kustannusten kehittyminen.
- Seudun keskimääräiset kustannukset ovat nousseet. Nousua selittää etenkin henkilöstömenojen kasvu.

Keskimääräiset hoitopäivät lasta kohden päiväkotihoidossa

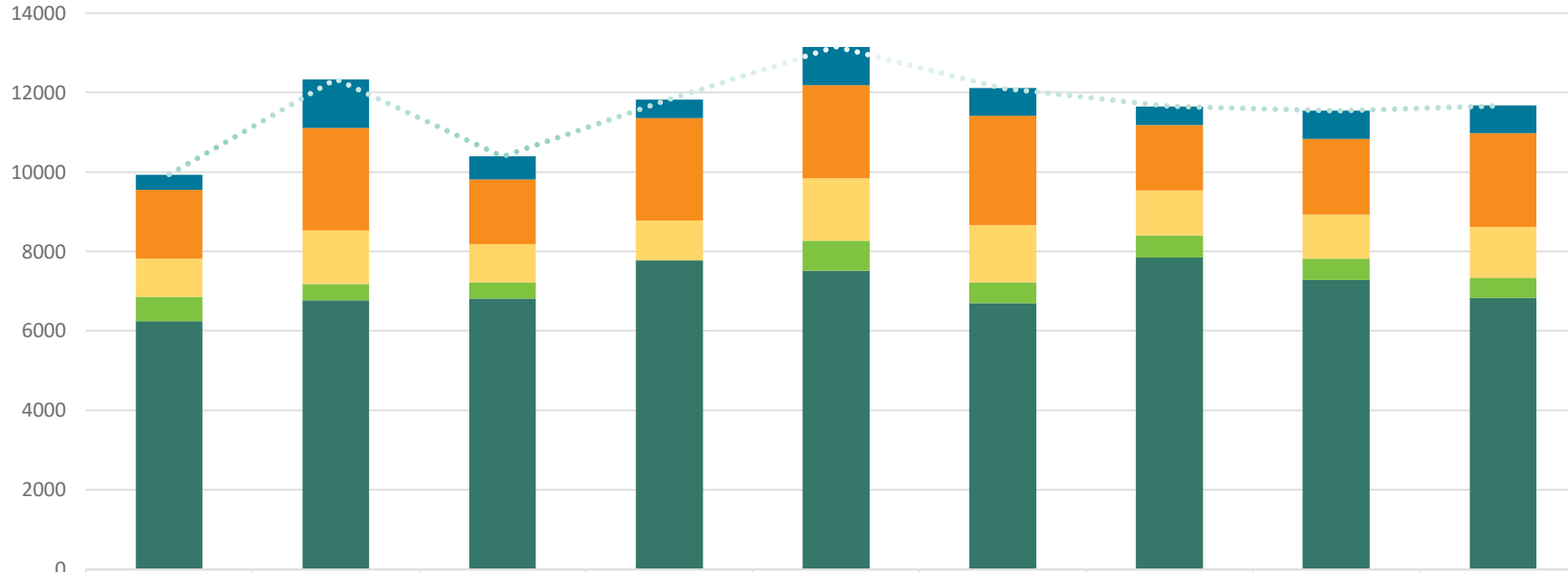
TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Kuviossa havainnollistetaan montako päivää vuodessa päiväkodeissa olevat lapset osallistuvat keskimäärin varhaiskasvatukseen.
- Keskimäärin hoitopäivien lukumäärä on kasvanut edeltävästä vuodesta 2 päivällä, mutta määrä ei ole vielä palannut koronaviruspandemiaa edeltäneelle tasolle.

Päiväkotien kustannukset laskennallista lasta kohden 2022

	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi	Seutu
Muut menot	391	1222	585	472	966	692	477	708	696
Tilavuokrat	1729	2577	1620	2582	2339	2760	1642	1908	2360
Ateriapalvelut	956	1354	963	994	1569	1431	1126	1109	1278
Puhtaanapitopalvelut	607	416	402	0	766	522	559	539	518
Henkilöstökulut	6253	6767	6821	7779	7508	6705	7849	7278	6822
Yhteensä	9936	12337	10391	11827	13148	12110	11653	11543	11675

■ Henkilöstökulut
 ■ Puhtaanapitopalvelut
 ■ Ateriapalvelut
 ■ Tilavuokrat
 ■ Muut menot
 ⋯ Yhteensä

- Kunnallisten päiväkotien kustannukset laskennallista (yli 3-vuotiasta) lasta kohtaan muodostuvat toimintayksiköiden kustannuksissa. Luvuissa ei ole huomioitu varhaiskasvatuksen tai sivistyspalveluiden johdon kustannuksia.
- Muihin menoihin kuitenkin sisältyy yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset

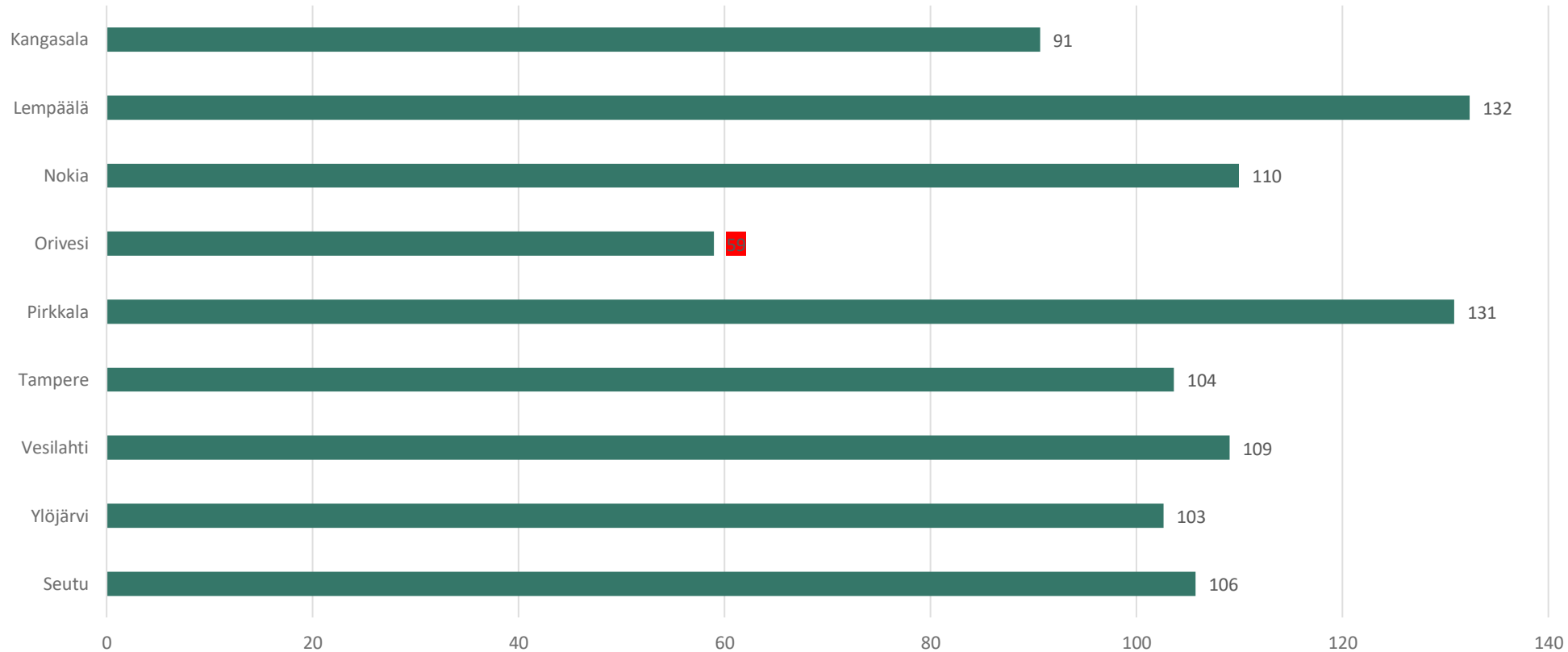
Päiväkotien laskennallisen lapsen kustannuksen kehitys

- Kunnallisten päiväkotien kustannukset laskennallista (yli 3-vuotiasta) lasta kohtaan muodostuvat toimintayksiköiden kustannuksissa. Luvuissa ei ole huomioitu varhaiskasvatuksen tai sivistyspalveluiden johdon kustannuksia.
- Muihin menoihin kuitenkin sisältyy yleis-, talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset

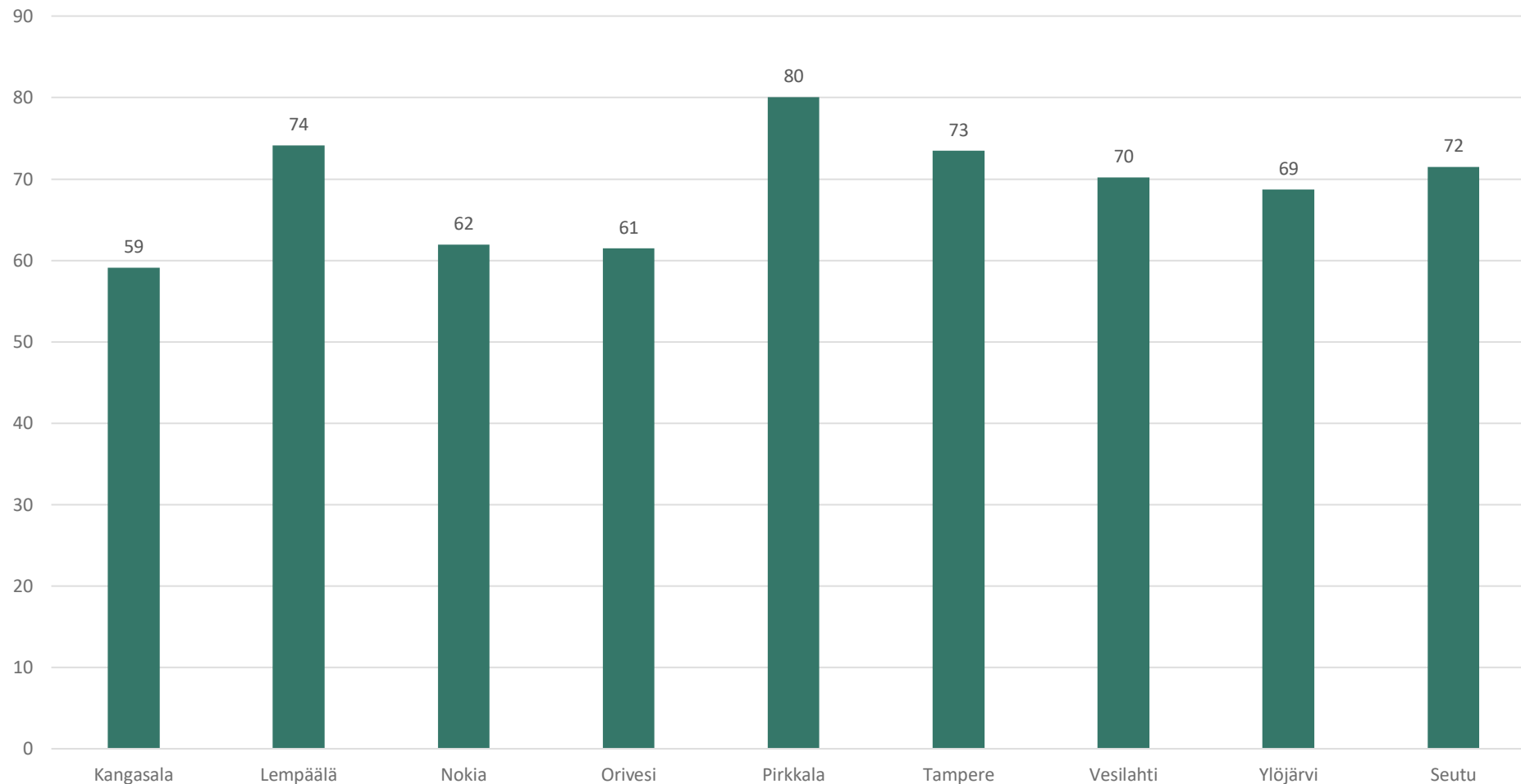
Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksu kuukaudessa

- Asiakasmaksutulo määräytyy perheen tulojen, varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärän ja palvelujen käyttömäärän mukaisesti.
- Kuntien välillä on melko suuria eroja keskimääräisessä asiakasmaksutulossa.
- Keskimäärin asiakasmaksutulot laskivat edellisvuodesta.

Ikävakioidun toteutuneen hoitopäivän hinta

- Kuvioon koottu ikävakioidun hoitopäivän hinta kuvaa yhden yli 3-vuotiaan lapsen päiväkotipäivän järjestämisen kustannusta.
- Keskimääräinen hinta nousi edellisestä vuodesta 6 eurolla.

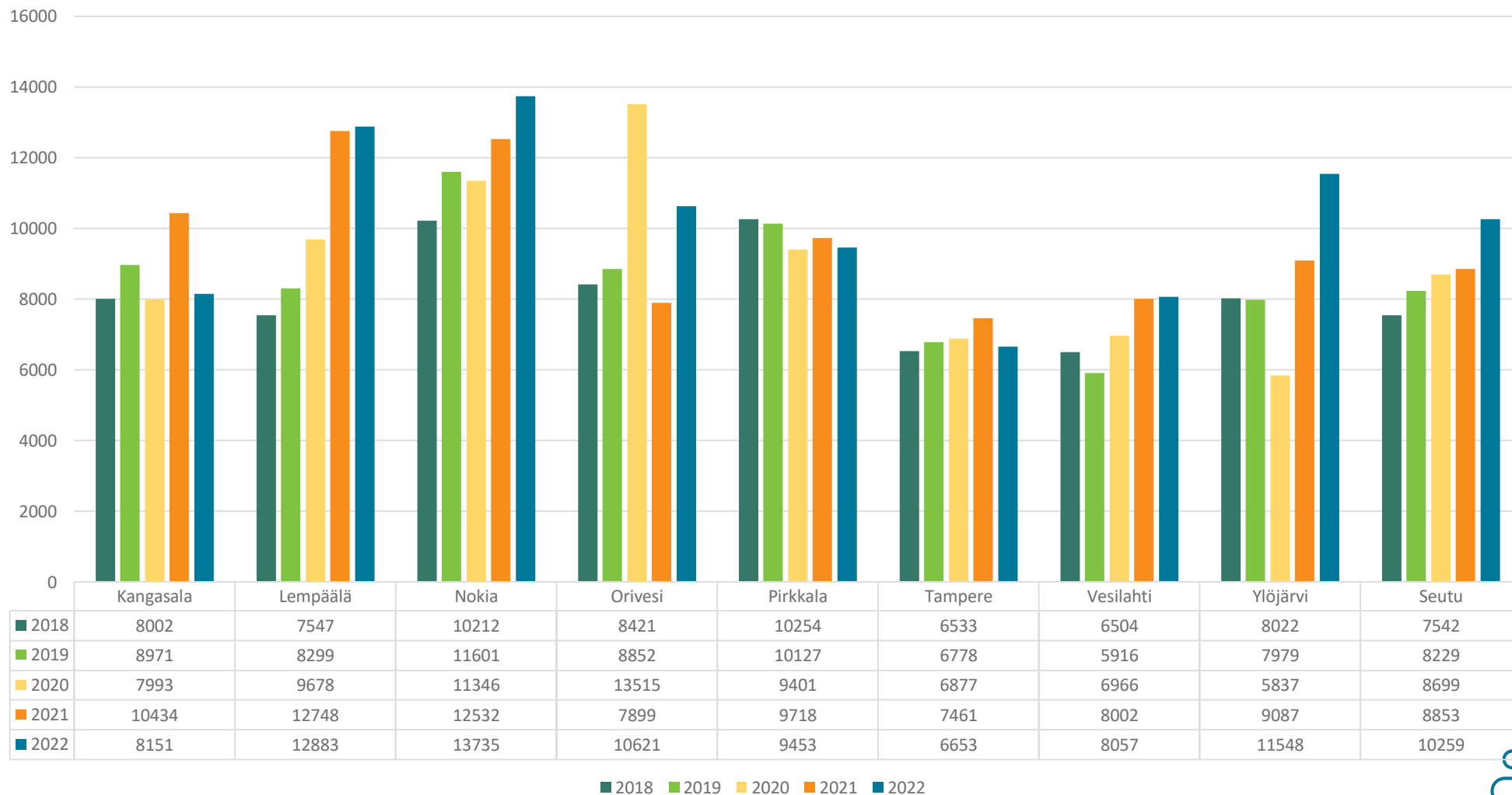
Perhepäivähoidon kustannukset laskennallista lasta kohden 2022 TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

- Perhepäivähoidon kustannukset on laskettu samoilla ikäkertoimilla kuin päiväkotihoidossa.
- Hoitomuodon kustannuksissa on eroja kuntien välillä. Osa eroista voi selittyä toisistaan poikkeavilla käyttöasteilla tai toiminta- ja palkkausmalleilla.

Perhepäivähoidon kustannusten muutos

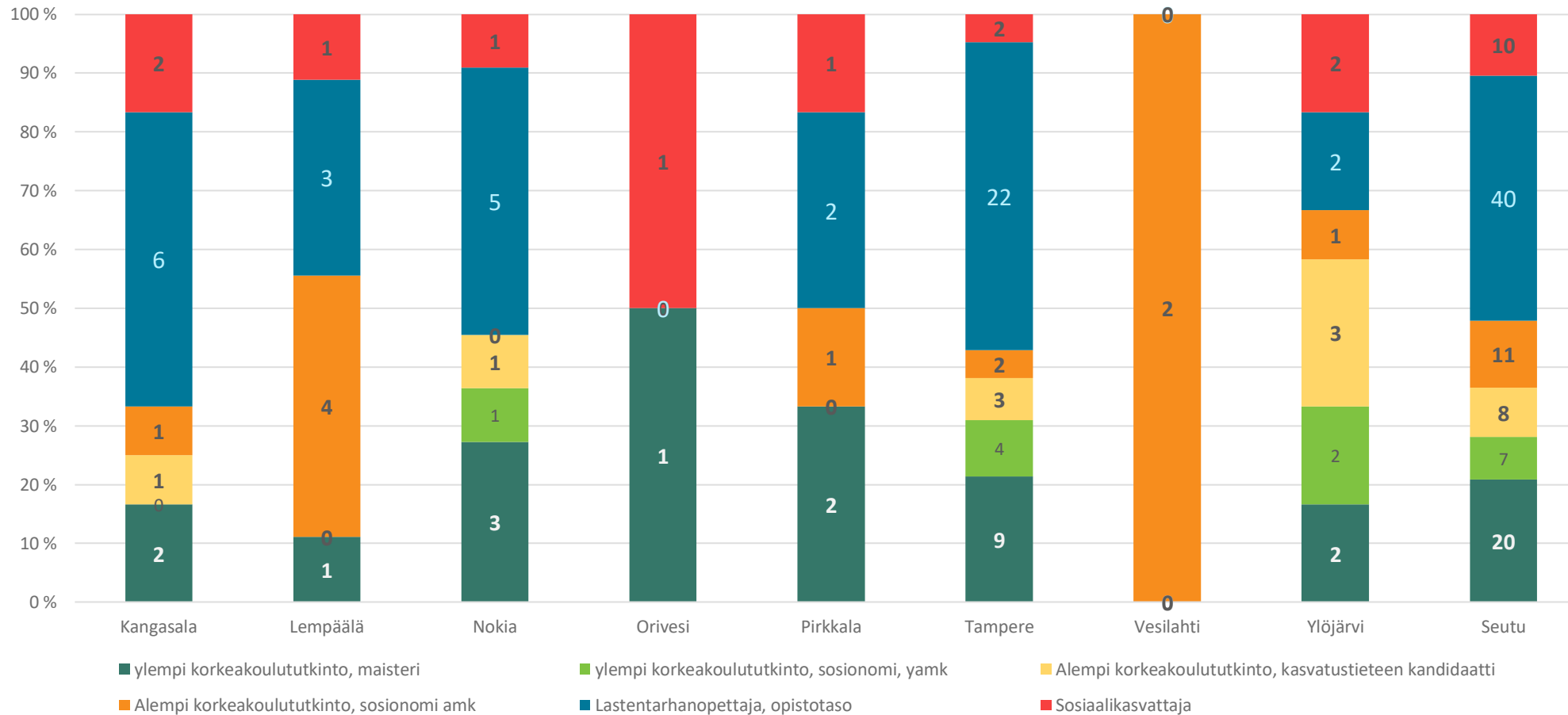

- Perhepäivähoidon määrät ovat useimmissa kunnissa alhaiset, joten vuotuiset kustannustason vaihtelut voivat olla huomattavia.

Henkilöstö

Päiväkodin johtajien koulutustausta, vuosi 2022

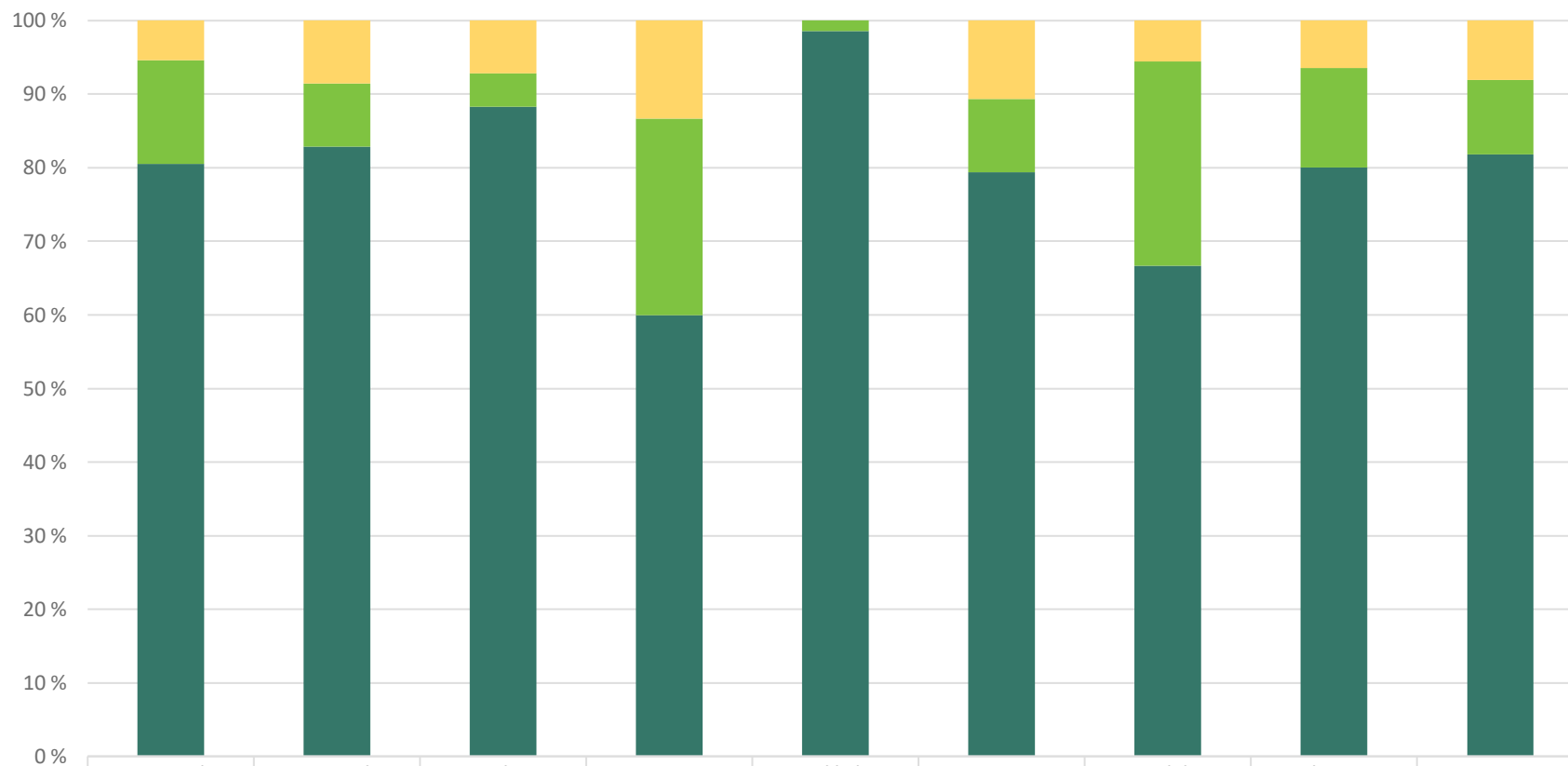

- Uuden varhaiskasvatuslain mukaan päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimus nostetaan vuonna 2030 ylemmäksi korkeakoulututkinnoksi eli kasvatustieteen maisterin tutkinnoksi, johon sisältyy varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot tai jota on täydennetty mainituilla opinnoilla.
- Tällä hetkellä seudulla vain 21 prosentilla päiväkodin johtajista on maisterintutkinto, mutta siirtymäsäännös mahdollistaa johtajatehtävissä toimivien jatkon.

Varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuus

TAMPEREEN KAUPUNKISEUTU

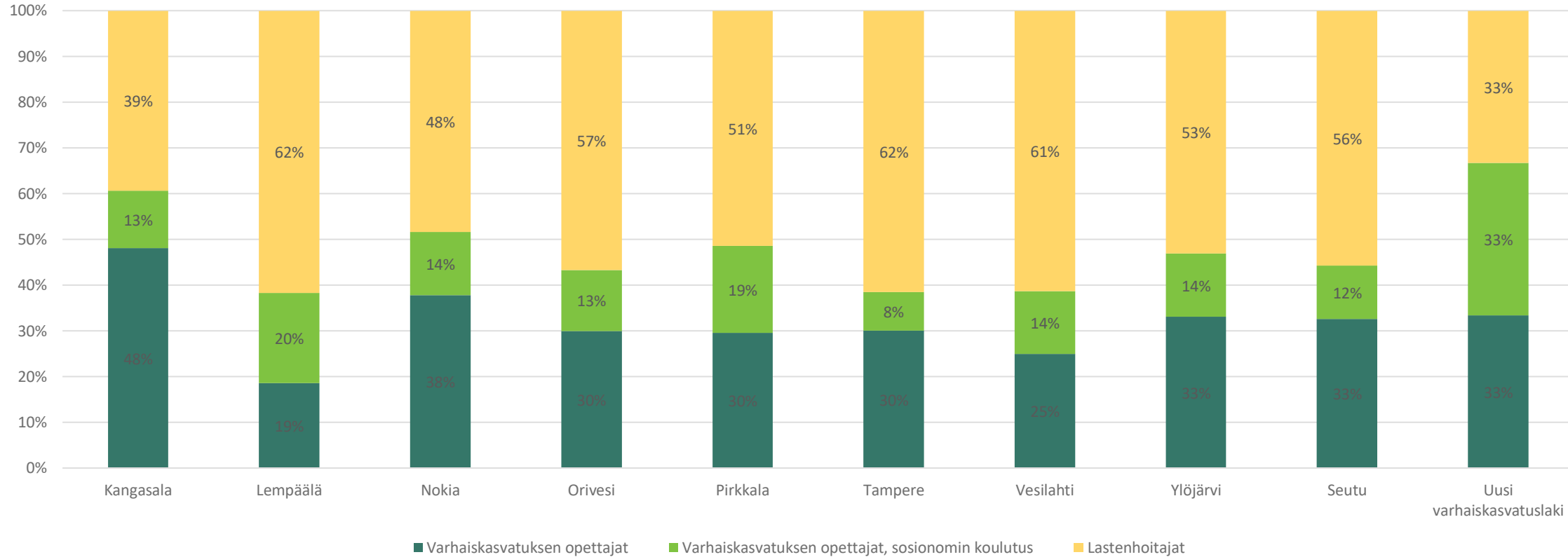
	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi	Seutu
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat:	5%	9%	7%	13%	0%	11%	6%	6%	8%
Ei-kelpoisuusehdot täyttävä opettaja	14%	9%	5%	27%	1%	10%	28%	14%	10%
Kelpoisuusehdot täyttävä opettaja	81%	83%	88%	60%	99%	79%	67%	80%	82%

■ Kelpoisuusehdot täyttävä opettaja
 ■ Ei-kelpoisuusehdot täyttävä opettaja
 ■ Varhaiskasvatuksen erityisopettajat:

- Kuviossa esitetään päiväkodin opettajien koulutuksellinen kelpoisuus.

Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön jakauma ammattinimikkeittäin

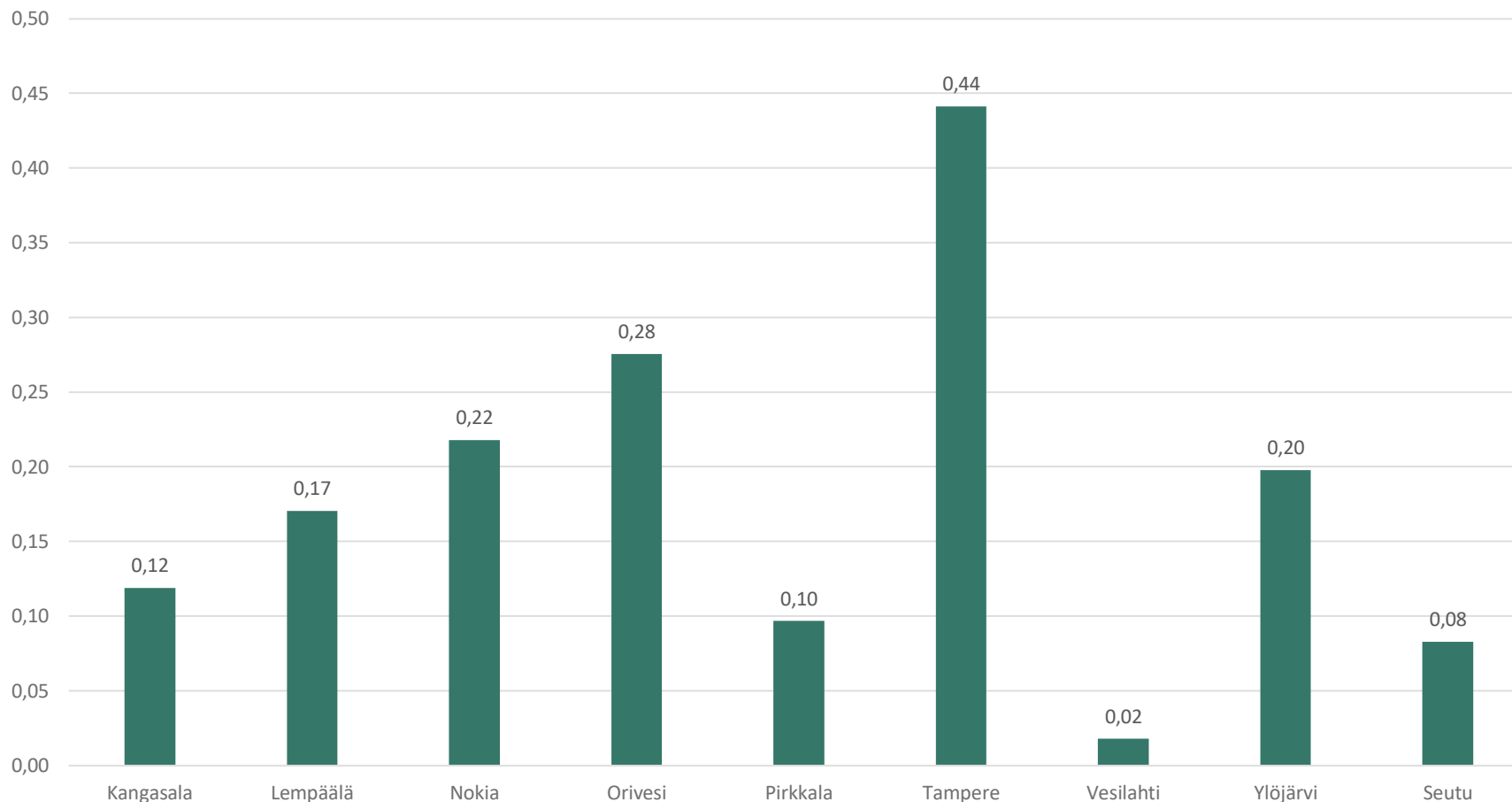

- Uuden varhaiskasvatuslain mukaan vuoden 2030 alusta lukien kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.
- Nykyisellä henkilöstörakenteella seudulla tarvitaan vähintään noin 20 varhaiskasvatuksen opettajaa ja vähintään noin 530 varhaiskasvatuksen sosionomia tai opettajaa lisää. Tällöin lastenhoitajien tarve vähenisi noin 550 työntekijällä.

TVT-laitteiden määrä lasta kohden

TAMPEREEN
KAUPUNKISEUTU

- Taulukossa esitetään tv-t-laitteiden määrä lasta kohden
- Sisältää lasten käytettävissä olevat tabletit, tietokoneet ja pedagogiset digilaitteet
- Määrissä on paljon kuntakohtaista vaihtelua

Yhteenveto

- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä pysyi edellisvuoden tasolla.
- Syntyvyys koko maassa laski edellisvuodesta ja tämä näkyi myös varhaiskasvatusikäisten määrässä seudullisesti. Vuosi 2021 oli syntyvyyden osalta poikkeuksellinen ja vuonna 2022 syntynyt uusi ikäluokka oli edellistä pienempi lähes jokaisessa seutukunnassa. Syntyvyyden laskua tasoittaa seudullinen muuttovoitto.
- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin nousi hieman viime vuonna. Se on jatkumoa pitkään jatkuneelle kehityskululle. Myös alle 3 -vuotiaiden osallistumisaste kasvoi.
- Varhaiskasvatuksen kustannustaso nousi edelliseen vuoteen nähden. Nousua selittää henkilöstömenojen kasvu.
- Toteutuneen hoitopäivän hinta nousi edelliseen vuoteen nähden.
- Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksu laski edelliseen vuoteen verrattuna.
- Palvelusetelin käytön lisääntyminen on jatkunut seudulla, ja kasvu voimistui vuonna 2022.

Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset kunnittain

Kangasala

Johtopäätökset

- Lasten määrä varhaiskasvatuksessa on edelleen laskussa, mutta laskua ei ole tapahtunut yhtä paljon kuin edellisinä vuosina
- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin on kasvanut
- Yli puolet varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevista lapsista on kunnallisissa päiväkodeissa
- Palvelusetelin piirissä olevien lasten määrä on hieman kasvanut vuodesta 2021.
- Erityisen ja tehostetun tuen piirissä olevine lasten määrä on seutukunnallista keskiarvoa korkeampi.
- Varhaiskasvatuspalvelua järjestetään huomattavasti seutukunnallista keskiarvoa edullisimmin.

Toimenpide-ehdotukset

- Tuen järjestelyjä ja resurssointia tulee kehittää edelleen, jotta lapsi saa tarvitsemansa tuen varhaiskasvatuksessa
- Henkilöstön palkkakehitykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön rekrytointiin tulee kiinnittää huomioita, jotta kelpoista henkilökuntaa saadaan rekrytoitua.
- Henkilöstön rakennemuutosta jatketaan.
- Tvt –hankintoja tulee edelleen jatkaa

Lempäälä

Johtopäätökset

- Lasten määrä varhaiskasvatuksessa on laskenut pidemmällä aikavälillä, samaan aikaan kuitenkin osallistumisaste on jatkanut nousuaan.
- 5-vuotiaiden osallistumisaste on noussut 6% vuoteen 2021 nähden.
- Palvelusetelillä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on jatkanut kasvuaan.
- Tukea tarvitsevien lasten määrä seudun neljänneksi alhaisin, tukea tarvitsevien lasten on laskenut vuoteen 2021 nähden.
- Varhaiskasvatuspalveluiden tuotantokustannukset eivät ole nousseet vuoteen 2021 nähden.
- Keskimääräinen asiakasmaksu lasta kohden kuukaudessa on seudun toiseksi korkein.
- Varhaiskasvatuksen opettajien määrä on seudun alhaisin.

Toimenpide-ehdotukset

- Työnantajan veto- ja pitovoimatekijöihin tulee kiinnittää huomiota myös tulevaisuudessa, jotta vuoden 2030 lain edellyttämä henkilöstörakenne pystytään turvaamaan.
- Varmistamalla laadukkaat rekrytointiprosessit, turvaamme kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuuden.
- Yleinen tuki = laadukas kokopäiväpedagoginen arki. Varmistamme laadukkaan kokopäiväpedagogisen arjen toteutumisen varhaiskasvatuksessa. Laadukkaalla kokopäiväpedagogiikalla luodaan hyvä pohja tuen rakenteiden jatkokehittämiselle.

Nokia

Johtopäätökset

- Lasten määrä varhaiskasvatuksessa on hienoisessa kasvussa vuoteen 2021 verrattuna, mutta pitkällä aikavälillä lasten määrä on vähentynyt huomattavasti.
- Lasten määrän vähentyessä osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluun on kuitenkin lisääntynyt.
- Yli puolet varhaiskasvatuspalvelun piirissä olevista lapsista on kunnallisissa päiväkodeissa.
- Palvelusetelin piirissä olevien lasten määrä on vähentynyt verrattuna vuoteen 2021.
- Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien lasten määrä on Nokialla seutukunnallista keskiarvoa korkeampi.
- Varhaiskasvatuspalvelua tuotetaan Nokialla huomattavasti seutukunnallista keskiarvoa edullisemmin.

Toimenpide-ehdotukset

- Rakenteellisen tuen toteutuminen jatkossa tulee mahdollistaa myös ryhmän pienentämisellä.
- Henkilöstörakenteen muutosta tulee jatkaa, jotta lakisääteinen henkilöstömitoitus saadaan toteutettua vuoteen 2030 mennessä.
- Varhaiskasvatuksen opettajien ja erityisopettajien saatavuuteen tulee kiinnittää huomiota.
- Perhepäivähoidon järjestämistapaa tulee tulevina vuosina tarkastella.

Orivesi

Johtopäätökset

- Varhaiskasvatukseen osallistumisaste on edelleen kasvanut: alle 3-vuotiaiden osallistumisaste on seudun 3. korkein ja yli 3-vuotiaiden seudun korkein.
- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä on ollut myös Orivedellä laskusuunnassa viime vuodet.
- Vuorohoitoa tarvitsevien lasten määrä on laskenut noin 40 %:lla.
- Varhaiskasvatuksen kustannukset ovat kunnallisessa päiväkotij- ja perhepäivähoidossa seudun korkeimmat. Suurimmat kustannuserot seudun muihin kuntiin on yhteenlasketuissa henkilöstökuluissa ja muissa menoissa.
- Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksu on jatkanut laskuaan ja se on edelleen seudun alhaisin.
- Päiväkotien puhtaanapitopalvelut sisältyvät Orivedellä tilavuokriin.

Toimenpide-ehdotukset

- Varhaiskasvatuslain edellyttämää henkilöstörakenteen muutosta vuoteen 2030 mennessä tulee jatkaa, ja pätevän henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen on mietittävä keinoja.
- Vuorohoidon käyttöastetta tulee seurata ja mahdollisesti sen järjestämistapaa tarkastella tulevina vuosina.

Pirkkala

Johtopäätökset

Valtakunnallisen trendin mukaisesti lasten määrä on Pirkkalassakin vähentynyt viimeisten vuosien aikana

Osallistumisaste Pirkkalassa on seudun keskiarvon yläpuolella sekä alle 3 vuotiaissa että yli kolmevuotiaissa

Yksityisen varhaiskasvatuspalvelun osuus on 23 %

Palvelusetelin piirissä olevien lasten määrä on pysynyt viime vuosien ajan samalla tasolla

Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien lasten määrä oli 2022 Pirkkalassa alle seudullisen keskiarvon, vaihtelee vuosittain

Keskimääräiset kustannukset hieman laskeneet

Toimenpide-ehdotukset

- Osallistumisaste on korkealla tasolla ja lisäksi tulee edelleen alle 3 vuotiaista lapsista, jolloin varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja alle 3 vuotiaiden pedagogiikkaan huomiota
- Inklusiivisen ajattelun mukaisesti varmistetaan edelleen riittävät resurssit lasten tuen toteuttamiselle, ohjaajaresurssi ja ryhmäpienennökset käytössä
- Henkilöstörakenteen muutosprosessi jatkuu 2030 kohti
- Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuuteen kiinnitettävä jatkuvasti huomiota

Johtopäätökset

- Lasten määrä pysynyt edelliseen vuoteen verrattuna lähes ennallaan.
- Palvelusetelin käyttö on lisääntynyt huomattavasti ja ollut ennakoitua suurempaa.
- Osallistumisaste 1-5 -v. Osalta on tasaisesti kasvanut.
- Lapsia erityisopettajaa kohden on seudun keskiarvon mukaisesti
- Perhepäivähoito on palvelumuotona voimakkaasti vähentynyt viime vuosina
- Kustannusten kasvu ed. vuoteen verrattuna on ollut maltillinen
- Henkilöstörakenteen osalta eniten tarvetta kelpoisista opettajista ja lastenhoitajien kokonaismäärä on edelleen merkittävän suuri.

Toimenpide-ehdotukset

- Henkilöstörekrytointiin panostettava: markkinointi ja rekrytointiprosessit
- Henkilöstörakenteen uudistamiseksi esitetään rahoitusta talousarvioon
- Kustannusten hillitsemiseksi terävöitetään lasten ateriatilaukantoja
- Korkeammin koulutettujen saatavuuden parantamiseksi tehdään tiivistä oppilaitosyhteistyötä ja tuetaan lastenhoitajien muuntokoulutusta,.
- Uran alkuvaiheessa olevia tuetaan työparimalleilla.
- Kotouttamisprosessien kautta tuetaan maahanmuuttajalasten osallistumisasteen vahvistamista.

Vesilahti

Johtopäätökset

- Varhaiskasvatukseen osallistuvien alle 3-vuotiaiden lasten määrä seudun keskiarvoa suurempi
- 5-vuotiaiden lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen (mukaan lukien yksityinen ja kunnallinen varhaiskasvatus) seudun keskiarvoa suurempi
- Vesilahdessa on seudun keskiarvoa enemmän tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevia lapsia
- Vesilahdessa eniten lapsia erityisopettajaa kohden
- Varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista lasta kohden seudun keskiarvoa pienemmät
- TVT-laitteiden määrä lasta kohden seudun alhaisin

Toimenpide-ehdotukset

- Lapsimäärät, lasten ikä (laskennallisuus) ja osallistumisaste varhaiskasvatukseen tulee huomioida suunnittelussa, pedagogiikassa ja varhaiskasvatuksen järjestämisessä.
- Mikäli lapsimäärä kasvaa edelleen, se tulee huomioida erityisopettajaresurssissa.
- TVT-laitteita hankitaan lapsiryhmiin.

Ylöjärvi

Johtopäätökset

- Lasten määrä varhaiskasvatuksessa on edelleen laskussa, mutta laskua ei ole tapahtunut yhtä paljon kuin edellisinä vuosina
- Osallistumisaste on pysynyt lähes samana
- Yksityisen ja kunnallisen varhaiskasvatuspalvelun suhde on pysynyt samana
- Tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien lasten määrä on seudullista keskiarvoa.
- Varhaiskasvatuspalvelua tuotetaan Ylöjärvellä hieman seutukunnallista keskiarvoa edullisemmin.
- Ylöjärvellä kotihoidossa olevien lasten määrä on seudun korkeimpia.
- Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksu Ylöjärvellä on seudullisesti alhainen.

Toimenpide-ehdotukset

- Varhaiskasvatuksen suunnittelussa tulee huomioida kunnan kasvuennusteet. Varhaiskasvatuksessa ei ole nykyisellään kasvuvaraa.
- Osallistumisasteen tarkempi alueellinen tarkastelu palveluverkon näkökulmasta (laaja palveluverkko).
- Tuen rakenteiden kehittäminen jatkuu.
- Rekrytoinnin ja työnantajan vetovoimaisuus / työsuhde-etujen kehittäminen.